

Kubišová, Dominika

Tematický slovník češtiny, bulharštiny, srbštiny a chorvatštiny

Opera Slavica. 2020, vol. 30, iss. 2, pp. 67-68

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/OS2020-2-11>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/142764>

License: [CC BY-SA 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Access Date: 27. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

<https://doi.org/10.5817/OS2020-2-11>

Tematický slovník češtiny, bulharštiny, srbštiny a chorvatštiny

OPERA SLAVICA [XXX/2020/2]

KREJČOVÁ, E., PETROV, A., STEHLÍKOVÁ ĐURASEK, M.: *Tematický slovník češtiny, bulharštiny, srbštiny a chorvatštiny*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. 169 s. ISBN 978-80-210-9336-2.

Tematický slovník troch juhoslovanských jazykov a češtiny je učebnou pomôckou nielen pre študentov balkanistických oborov, ale aj samoukov alebo lektorov. Sústreďuje sa na základnú slovnú zásobu (A2 až B1 podľa SERR). Vznikol medzinárodnou spoluprácou troch jeho autoriek, z ktorých dve pôsobia na Masarykovej univerzite (E. Krejčová, M. Stehlíková Đurasek) a tretia, A. Petrov, na univerzite v Toronte. Jednotlivé heslá sú v slovníku zobrazené veľmi prakticky. Český výraz je uvádzaný v ľavom stĺpci nasledovaný bulharčinou, srbčinou a chorvátčinou (v tomto poradí). 21 kapitol je rozdelených podľa sémantických hniezd (dom, rodina, čas a počasie, voľný čas a zábava, práca, školstvo, ľudské telo, potraviny a stravovanie, mesto a dedina, komunikácia, obchod a služby, doprava a cestovanie, umenie a kultúra, štát a spoločnosť, ekonomika, viera a náboženstvo, Zem, rastliny, živočíchy, životné prostredie a ekológia, vesmír). Každá kapitola (napr. dom) sa ďalej delí na podkapitoly (napr. dom a byt), vybrané slová (napr. byt) a ich atribúty (napr. hľadať nový, dvojizbový atď.).

Tematický slovník je dobrou pomôckou pri učení a orientovaní sa v základnej slovnej zásobe. V prípade, že študent (či samouk) siahne po slovníku, keď už jedným zo spomínaných jazykov hovorí, uľahčí mu to učenie sa nových slov. Jednoduché rozloženie do stĺpcov a tematické usporiadanie hesiel umožňuje okamžité porovnávanie slov bez nutnosti listovať medzi jednotlivými jazykovými časťami. Mierne pokročilý používateľ ocení možnosť naučiť sa nové výrazy spájajúce sa so základnými slovami, ktoré sú mu už pravdepodobne známe z predchádzajúceho štúdia. Pre záujemcov o juhoslovanské jazyky môže byť cenným prostriedkom na porovnanie slovnej zásoby uvedených jazykov. Oceňujem veľmi vyčerpávajúcu 5. kapitolu *Práce* (s. 50 – 55) a zároveň chcem vyzdvihnúť použitie mužského aj ženského variantu pri povolaniach. Študent sa tak môže rovno naučiť obidva tvary a nemusí si ich odvodzovať či práčne hľadať.

Jeho kvalitu neznižujú ani miestami chýbajúce výrazy, ktoré by mohli byť tiež užitočné pre túto jazykovú úroveň. Napríklad pri hesle *byt* (s. 11) chýba slovné spojenie *prenajať si*. Časť *Stavební materiál, technické vybavení* (s. 20) by si v budúcom vydaní zaslúžila rozšírenie o bežne používané nástroje ako napr. klinec či kladivo. Podkapitola

[recenze]

Hobby a koníčky (s. 46) sa z nejakého dôvodu obmedzuje len na zberateľstvo a rybačku, hoci by sa dali pridať aj ďalšie ako napr. pletenie, varenie, fotografovanie atď. V podkapitole *Počítač, internet a ďalší spôsoby komunikácie* (s. 98 – 99) autorkám ušlo užitočné heslo pre sociálne siete, ktoré by si v slovníku a v sekcii o modernej komunikácii isto našlo svoje miesto. Prekvapivo však v celom slovníku absentuje časť o štátoch a štátnych príslušníkoch, čo sú slová, s ktorými začiatovníci prichádzajú do kontaktu pomerne skoro.

Tematický slovník veľmi užitočnou pomôckou, ktorú využijú a ocenia nielen študenti či záujemcovia o juhoslovanské jazyky, ale aj učitelia, prekladatelia a autori učebníc. Je to dobrým rámcom základnej slovnej zásoby a v budúcnosti sa snáď dočká rozšírenia napr. o slovinčinu či macedónčinu.

Dominika Kubišová

Literatúra:

KREJČOVÁ, E., PETROV, A., STEHLÍKOVÁ ĎURASĚK, M.: *Tematický slovník češtiny, bulharštiny, srbštiny a chorvatštiny*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. 169 s. ISBN 978-80-210-9336-2.

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>>). This does not apply to works or elements (such as images or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.